

TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
DOğA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜğÜ
KORUNAN ALANLARDA GÜNEŞ ENERJİ SANTRALLERİ (GES) PROJELERİ
DEğERLENDİRME FORMATI

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü mevzuatı kapsamındaki korunan alanlar veya etki alanında yer alan GES Faaliyetlerinin korunan alana mesafesi ve olası etkileri DKMP Genel Müdürlüğü Korunan Alanlar Mevzuatı Kapsamında değerlendirilecektir.

Faaliyet alanı, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Yaban Hayatı Koruma Sahası, Milli Park, Tabiat Parkı, Tabiat Anıtı, Tabiatı Koruma Alanı, Sulak Alan içinde yer alıyorsa bahse konu faaliyet ile ilgili olarak, “Uzun Devreli Gelişme Planı-Gelişme Planı-Sulak Alan Yönetim Planı-Yaban Hayatı Yönetim ve Gelişme Planı” hükümleri doğrultusunda işlem tesis edilecektir.

Faaliyet alanının diğer mevzuatla korunan alanlar içerisinde yer alması halinde bahse konu mevzuat çerçevesinde tüm izinlerin alınması gerekmektedir.

GES Faaliyetleri için hazırlanacak Değerlendirme Raporu; en az 2 kişilik çalışma grubu tarafından hazırlanmalı ve çalışma grubunda yer alacak uzmanlar aşağıda belirtilen disiplinlerde olmalıdır:

1. Fauna Uzmanı: Omurgalı hayvanlar (tercihen karasal memeliler) alanında en az yüksek lisans derecesine sahip, deneyimli/saha çalışması yapmış olan fauna/ekoloji/yaban hayatı uzmanı.

2. Flora Uzmanı: Bitkiler konusunda en az yüksek lisans derecesine sahip, deneyimli/saha çalışması yapmış olan, proje alanındaki habitat tipleri ile bitki türlerinin tespitini yapacak, ayrıca nadir, endemik ve koruma öncelikli türlerin bulunup bulunmadığını belirleyecek uzman.

ÇED sürecinde, Genel Müdürlükçe projenin özellikleri çerçevesinde ihtiyaç duyulması halinde farklı disiplinlerden uzmanların çalışma grubunda yer alması talep edilebilir.

Projeye ilişkin hazırlanacak ÇED Raporunda ayrıca aşağıdaki hususlarla ilgili çalışmaların yapılması gerekmektedir:

1. Proje alanı ve etki alanı üzerinde kapsamlı bir arazi çalışması yapılarak fauna ve flora türlerinin belirlenmesi, türlerin Türkçe ve bilimsel adlarının, endemizm durumunun, nispi bolluk derecelerinin, IUCN ve Bern Sözleşmesi kapsamındaki statülerinin, tehlike (VU, EN, CR ve lokal endemik) kategorilerinin ve uluslararası anlaşmalarla (Bern Sözleşmesi vb.) koruma altına alınan tür olup olmadığının tablo halinde verilmesi, (Bkz. Tablo.1)
2. Endemik ve lokal endemik türler ile tehlike (VU, EN, CR) altındaki türlerin harita üzerinde koordinatlarıyla verilmesi ve türlerin yayılım alanlarının fotoğrafları ile birlikte sunulması,

3. Faaliyetin proje alanında bulunan bölgesel/lokal endemik, VU (hassas/zarar görebilir), EN (tehlike altında), CR (kritik derecede tehlike altında) olan türler ile hassas habitatlar üzerindeki olası etkilerinin ortaya koyulması,
4. Tespit edilen tür, habitat ve ekosistemler için risk-etki-tedbir matrisinin oluşturulması, inşaat ve işletme aşaması için ayrı ayrı yorumlanması, (Bkz. Tablo.2)
5. Faaliyet alanı yakınında koruma statüsü olan alanlar varsa mesafelerin harita üzerinde gösterilmesi,
6. Proje alanını ve yakın çevresini temsil eden resimlerin raporda yer alması ve proje alanında yapılmakta olan faaliyetlerin değerlendirilmesi (yerleşim, madencilik, sanayi, tarım, vb.) gerekmektedir.

Yukarıda talep edilen arazi ve izleme çalışmalarını gerçekleştirecek uzmanların özgeçmişlerinin ve çalışma yaptıkları dönemlerin raporda yer alması gerekmektedir.

Tablo 1: Flora-Fauna İçin Örnek Tür Tablosu

Türkçe Adı	Bilimsel Adı	IUCN Kategorileri	BERN Sözleşmesi	TOB tarafından Koruma Altına Alınan Yaban Hayvan Türler	Endemizm	Nispi Bolluk Derecesi	Tespit Şekli

Tablo 2: Örnek Risk-Etki-Tedbir Matrisi

Risk	Etki	Etki Büyüklüğü (düşük-orta-yüksek)	Önleyici/Azaltıcı Tedbir
Toz oluşumu sebebiyle bitkilerin gözeneklerinin kapanması	Fotosentez, solunum, boşaltım, terleme gibi yaşamsal fonksiyonların zarar görmesi	Yüksek	Toz kaynaklarının perdelenmesi, branda vb materyaller ile kapatılması, Spreyleme
Tıraşlama/kesim sebebiyle yuva ve yavru bireylerin zarar görmesi	Üreme başarısının düşmesine bağlı türün popülasyonunun azalması	Yüksek	Tıraşlama faaliyetlerinin uzman bir biyolog eşliğinde ve kontrolünde gerçekleştirilmesi, Her tür ağaç

			kesiminden önce kontroller yapılarak bu türlerin yuvasının bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi, Yuva ya da yavruya rastlanırsa yavrulara el teması olmaksızın uygun yöntemlerle en yakın ağaca veya uygun habitata yuva nakli yapılması, vb.